

Artă, o carte fără cuvinte
VICTOR CEHOAN
pictură desen

PRIMĂRIA ORAȘULUI PREDEAL, BVD. MIHAIL SĂULESCU NR. 127

APRILIE 2016

Victor Ceban - *continua căutare*

L-am cunoscut pe Victor Ceban într-un Predeal ca un creuzet din care se nașteau culorile.

Eram într-o superbă vilă ca o prelungire a culorilor.

Victor încerca un portret.

Portretul meu.

Plângea când folosea zeama de strugure roșu și mă ruga să nu mai fumez ca să nu mai fie nevoit să-mi treacă picături de roșu în ochi.

Portretul este obsesia lui.

Dacă eu am irizări de roșu în ochi, asta este. Plac, nu plac ... ele trebuie transpuse în portret.

Victor este un îndrăgostit al amănuntului. Poate chiar prea mult, pentru gustul meu.

Văzând cum lucrează, mi-am dat seama că este binecuvântat de Dumnezeu cu harul ductului liniei și al cumișteniei culorii.

Mi-am dat seama în același timp că este într-o continuă căutare.

Căutare de soluții, de idei, de abordări.

Toate în limita posibilei întoarceri.

Întoarcere la simplul și clasicul pictural, în condițiile în care plastica începutului de mileniu III, din punct de vedere conceptual, se confruntă cu acceptarea căutării formei experimentului non figurativ și a căutării frumosului clasic, în sensurile sale cele mai profunde.

Evident, partizani sunt și de o parte și de alta.

Se consideră că orice reprezentare strict nonfigurativă este un nonsens care sărăcește limbajul de afirmare artistică.

Se consideră și că o reprezentare realistă a formei este lipsită de conținut ideatic novator.

În acest context apare Victor Ceban.

Este un artist de formație academică rusă, care încearcă și de multe ori reușește să transmită ceva dintr-o anume curățenie, o reală finețe, cum numai un artist copleșit de poezia și muzica launtrică a sufletului și spiritului său reușește.

Este obsedat de portrete unde școala în discuție este evidentă, și bine că este, pentru că filonul portretisticii secolelor XVIII-XIX este plin de învățăminte tehnice de luat în seamă.

În natura statică, Ceban practică linia post impresionismul bine inspirat, cu valențe cromatice și de valorare compozițională interesante.

În peisaj este mai aproape de grafismul austriac (poate componenta bucovineană își spune cuvântul). Victor este un ciudat.

Într-un cuvânt, Victor Ceban, care, după mine, gândește rusește, simte moldovenește, vorbește românește și pictează universal, se lansează în controversale interesante ale momentului actual.

El va rămâne, și așa și trebuie, un veșnic apărător al frumosului în conotația sa clasică.

Opțiunea lui este refuzul experimentului.

Este normal să-i respectăm opțiunea.

Intervine ceva interesant în creația lui.

Dincolo de abordarea plastică, în care nu se pune nicio problemă în privința tehnicii, intervine o notă aparte.

Un fel de histrionism, în accepția greacă a termenului.

Mi se pare cea mai interesantă poveste.

Personaje înfățișate ca portrete normale și apoi transpuse în costume de epocă.

Tratarea asta îi iese cel mai bine.

Este un insolit în abordare, care te cucerește. Mai ales când cunoști personajele.

Sper să ajungă la performanța ca, chiar necunoscând personajele, să fii șocat de abordare.

Victor rămâne un veșnic căutător.

Sper să se găsească, dar să caute în continuare.

„Clavecinul bine temperat”

Într-o profundă logică a devenirii, opera unui artist plastic se încheagă după reguli numai de Dumnezeu și de el știute. Ca în muzică, temele apar și dispar succesiv, capătă contururi ferme sau se estompează treptat, pendulează între major și minor, luând înfățișări ce se lasă anevoie deciptate. Nu de puține ori, motivul de câteva note dintr-o sonată pentru pian de tinerețe poartă în el potențialul creator al unei simfonii sau al unei mise.

Victor Ceban nu se sustrage acestor norme imuabile. După ce și-a însușit, cu grație și tenacitate, tehnicile ingenioase ale picturii, după ce s-a lăsat subtil impregnat de spiritul vechilor măestri, după ce și-a cultivat îndelung atât afinitățile electivă, cât și refuzurile viscereale, a devenit tot mai mult el însuși. Și, așa cum „Clavecinul bine temperat” nu îngrădește, ci, dimpotrivă, dă frâu liber fanteziei creatoare a lui Johann Sebastian Bach, stăpânirea meșteșugului și asumarea, într-un stil profund personal, a marilor modele i-au îngăduit artistului accesul la marea libertate. Căci nu poți fi cu adevărat liber ca și creator decât atunci când harul se îmbină cu virtuozitatea mijloacelor.

Într-un fel, **Victor Ceban** vine din alte vremuri și din alte spații. Portretele, naturile moarte, peisajele venețiene sau germane își au rădăcinile în pictura flamandă târzie, prin finețea detaliului, prin echilibrul compoziției și prin cumpănirea culorilor. În același timp, patina occidentală apare filtrată prin viziunea școlii academice ruse, căreia artistul îi datorează, într-o măsură importantă, formarea sa.

Prezență până acum discretă în peisajul plasticii românești, **Victor Ceban** are în față un orizont deschis. Perfecta stăpânire a mijloacelor îi conferă o virtuozitate care poate rafina și extinde teme deja predilecte. Acesta este și motivul pentru care cred că expoziția de față poartă în ea garanția unui viitor fecund.

Florin Sicoe

Director

Muzeul Județean de Artă Prahova

„Ion Ionescu Quintus”

Victor Ceban – dincolo de realism

De când am văzut primele imagini ale lucrărilor lui Victor Ceban, gândul m-a dus imediat la școala de Artă Rusă și Basarabeană. Lucrările sale îi definesc foarte bine spațiul cultural din care provine. Factura clasică, chiar academică, și afinitatea pentru realism îi trădează sorgintea educației plastice și artistice ce i-a conferit o solidă pregătire tehnică și profesională.

Victor Ceban a studiat artele încă din copilărie, ajungând în timp să stăpânească foarte bine compoziția, desenul, culoarea și realitatea figurativă pe care o îmbogățește cu propria sa viziune „istorică”. Și nu mă refer aici la istoria socială și politică, ci mă refer la istoria artelor, pe care artistul o parcurge, parafrazând-o, de la portretele baroce ale secolului al XVII-lea până în epoca modernă – ca orice postmodernist ce se respectă - întorcându-se, reinterpretând și revalorizând curentele mari din istoria artei. Aluziile expresiilor sale artistice merg de la sobrietatea clasică până la cromatica veselă și luminoasă a impresionismului, trecând, bineînțeles, prin preocuparea foarte serioasă pentru redarea materialității a marilor „mici olandezi”, măestri ai naturilor-stactice, transpunând toate acestea atât în grafică cât și în pictură.

Pasiunea detaliului - iar acest lucru răzbate nu doar în pictură, ci, cu prisosință chiar și în desenele în creion - trece de la realism la hiperrealism, decupând din realitate doar acele părți pe care le găsește mai interesante și reproducându-le cu minuțiozitate maximă. În funcție de starea de spirit pe care o are, minuția precisului se împletește cu indecisul, creând un echilibru între amănunt și vag – ceea ce are darul de a reliefa și de a pune și mai bine în valoare amănuntul. Umbrele și penumbrele, lumina absorbită în reflexe, toate alcătuiesc elemente de realitate încărcate de materialitate, deoarece, pentru Victor Ceban, realul trebuie reproduș pentru mesajul pe care îl are în sine, deci nu trebuie interpretat. Nu mai avem de-a face doar cu o imagine a realității, ci trecem dincolo de ea în hiperealitate, acolo unde amănuntul este rege și invizibilul devine vizibil.

Pictura și desenul lui Victor Ceban ne dezvăluie atitudinea sa personală față de natura înconjurătoare (prin opțiunile pe care le are în alegerea „amănuntelor”) și, totodată, o anumită stare de spirit specială ce crează o anumită atmosferă, specifică operelor sale de artă - și anume legătura dintre sensibilitatea artistică și obiectivitatea lucidă a reprezentării realiste.

Predilecția pentru portrete ale unor personaje contemporane transpuse în costume de epocă, peisaje ce vădesc o deosebită atenție pentru detaliul arhitectonic, delicate și uneori poetice naturi-stactice realizate în creion cerat, în care fructele sunt vedetă, toate acestea constituie universul artistic spre care ne conduce - într-o paradigmă postmodernă și hiperrealistă - Victor Ceban, un univers în care pălim cu plăcere.

Alice Neculea

Director Adjunct

Muzeul Județean de Artă Prahova

„Ion Ionescu Quintus”

Autoportret, ulei pe pânză

Victor Ceban, născut în 1961 în Chișinău, Republica Moldova .

1972 - 1979 - Școala Republicană de Arte Plastice “Igor Vieru”.

1979 - 1984 - Facultatea de Arte Plastice și Design, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă” din Chișinău, secția grafică, profesor Ion Tăbîrță

1999 - Cursuri de pictură și grafică maestrul Danillo Mazzon, Veneția, Italia,

Din 2011 se dedică în totalitate creației artistice

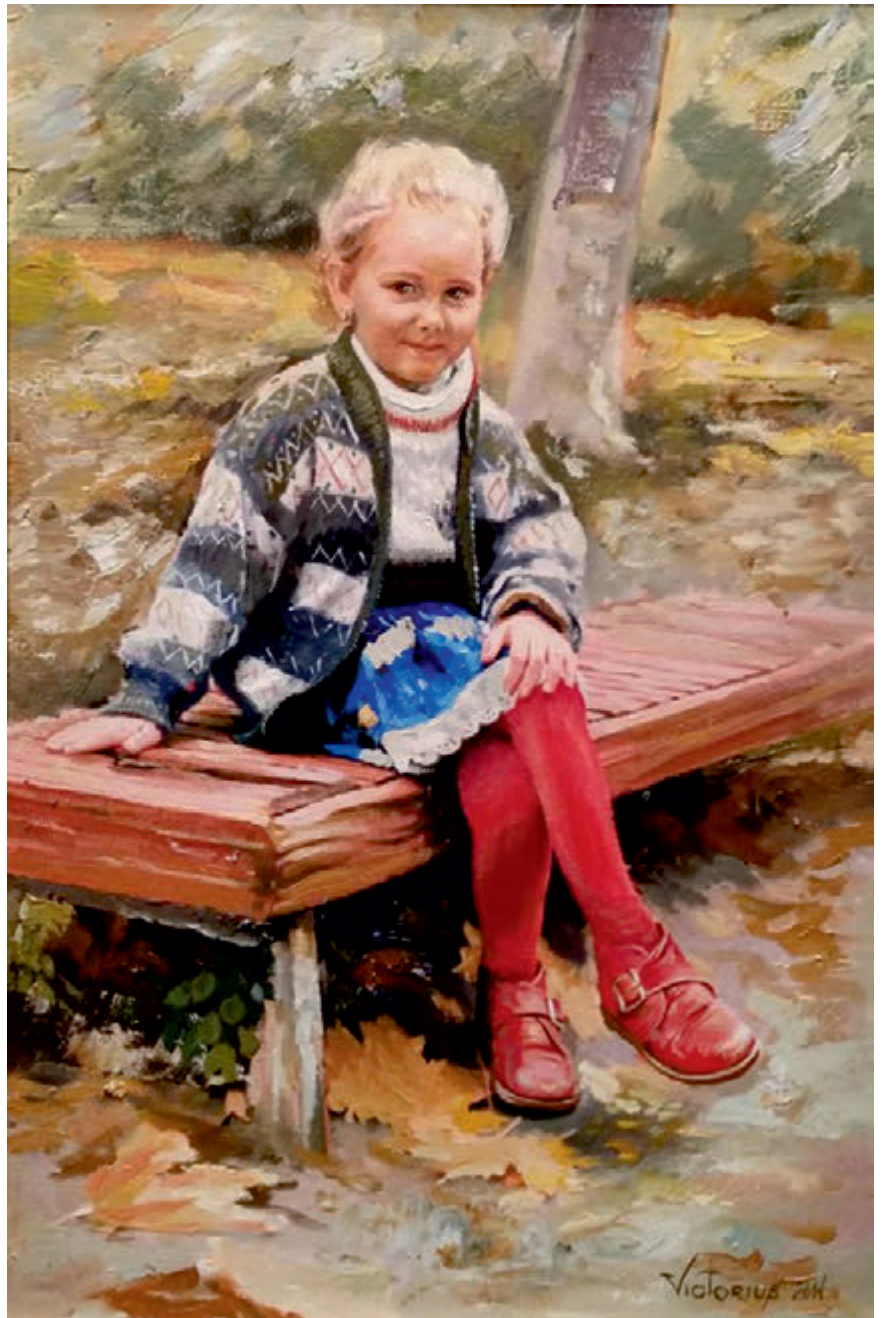
Expoziții:

2015 octombrie - Galeria de Artă a Centrului “Moldova”, Chișinău, Republica Moldova.

2016 februarie - Galeria ArtCafé “Imagina” Veneția, Italia.

Lucrări în colecții private din Republica Moldova, România, Italia, Polonia, Germania, Canada, SUA.

Naty, ulei pe pânză

Mere, ulei pe pânză

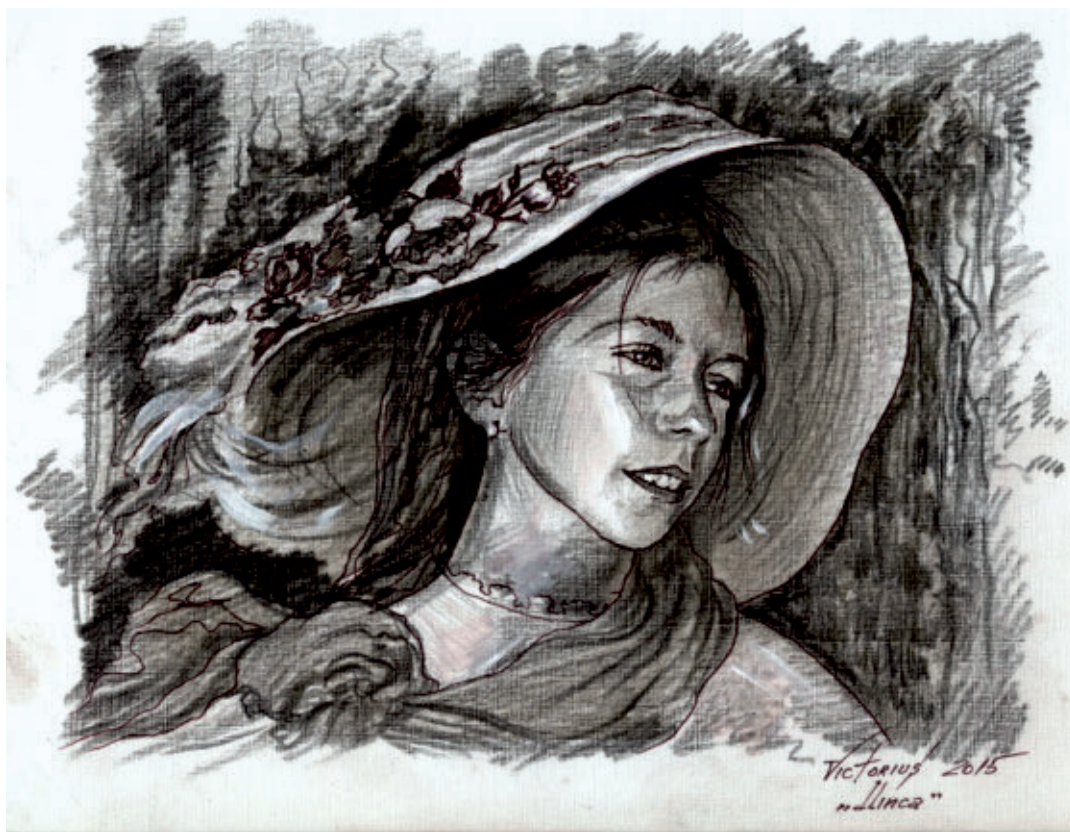
Tatiana, ulei pe pânză

Tatiana, creion cerat pe hârtie

Irina Cajal, creion cerat pe hârtie

Ilinca (schiță), creion pe hârtie

Piersici, creion cerat pe hârtie

Poarta veche Venețiană (Vecchio Cancellò), creion cerat pe hârtie

Sax, creion cerat pe hârtie

Prin Cruce la Lumină, peniță, tuș, creion cerat pe hârtie

Fereastra, creion cerat pe hârtie

Sighișoara, creion cerat pe hârtie

Vioară și rodii, creion cerat pe hârtie

Venezia gondole cantiere, creion cerat pe hârtie

Capela, peniță, tuș, creion cerat pe hârtie

Vechea Germanie, peniță, tuș, creion cerat pe hârtie

Cireșe, creion cerat pe hârtie

Artă, o carte fără cuvinte
Victor Ceban
pictură desen

Autoportret, creion cerat pe hârtie

tipărit la

Organizare expoziție - Dr. Dan Basarab Nanu
Machetare catalog - Anca Tofan, muzeograf
Manager

Dr. Dan Basarab Nanu
aprilie 2016